
Spesialforeningene og deres virke

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Våre medlemmers faglige interesser ivaretas først og fremst av våre 56 spesialforeninger, når vi ser bort fra de treprimærmedisinske fag som er samlet i yrkesforeningene Alment praktiserende lægers forening (Aplf), Offentlige legerslandsforening (OLL) og Norsk arbeidsmedisinsk forening (Namf). Spesialforeningene varierer i størrelse fra en liten håndfull til ca. 1000 medlemmer. Mange leger er medlemmer i flere spesialforeninger.

I henhold til §14 i Legeforeningens lover er spesialforeningene rådgivende for Legeforeningens sentrale ledelse, både avdelingsstyrene, sentralstyret og landsstyret. De har også møterett i disse organer når viktige saker som berører deres faglige interesser behandles. Spesialforeningene kan også uttale seg utad i saker som vedrører faglige spørsmål så lenge innholdet i den utadrettede virksomhet ikke står i motsetning til lover, regler og bindende vedtak i Den norske lægeforening.

Den formelle tilknytning til Legeforeningens sentrale organer utøves av spesialforeningenes fellesutvalg som tilsammen velger ti representanter til landsstyret.

Spesialforeningene er hjørnesteinen for de faglige interesser innen hvert område, og ivaretar fagutvikling og kvalitetssikring. Dessuten utgår spesialitetskomiteene fra spesialforeningene. Disse har en helt sentral rolle i Legeforeningens arbeid med spesialistutdanning og spesialistgodkjenning. Den dugnadsinnsett disse medlemmene gjør, er imponerende og den blir lagt merke til langt utenfor Legeforeningens rekke. Blant annet er dette arbeidet omtalt med respekt og gitt stor honnør i regjeringens og stortingets behandling av spesialistutdanningen.

Spesialforeningene har også fagpolitiske interesser i alle spørsmål som vedrører deres mulighet for å utvikle og utøve faget. Mange spesialforeninger arbeider derfor også aktivt innenfor disse områdene. Det blir da ennå viktigere at Legeforeningen sentralt og spesialforeningene har god kontakt slik at Legeforeningen i størst mulig grad taler med én stemme.

Sentralstyret har tidvis følt at denne kontakten har vært for liten. Vi får også klare tilbakemeldinger fraspesialforeningene om at de ofte føler seg lite hørt og til dels tilsidesatt. Legeforeningen har gode rutiner i å sendesaker vi skal uttale oss om eller behandle på høring til spesialforeninger, spesialitetskomiteer og yrkesforeninger. Høringssvarene viser et imponerende engasjement. Når det gjelder landsstyrets saker, følger en oppsummering av hverenkelt høringsinstans' synspunkter. Til saker som sluttbehandles i sentralstyret følger høringsuttalelsene uavkortet. De synspunkter som kommer frem blir derfor tatt med i den videre saksbehandling.

Når spesialforeningene likevel kan sitte igjen med et inntrykk av at de ikke blir hørt, kan dette henge sammen med at sluttbehandlingen skjer i fora hvor de aller fleste spesialforeninger ikke er direkte representert. Sentralstyret vil derfor legge vekt på at høringsinstanser får bedre tilbakemelding på utfallet av saksbehandlingen, og på en slik måte at det også fremgår hvorfor Legeforeningens sentrale organer noen ganger treffer vedtak i strid med enkeltehøringsuttalelsers syn.

For å bedre kommunikasjonen og kontakten mellom Legeforeningen sentralt og spesialforeningene arbeides det nå med et forslag om å opprette et fellessekretariat for spesialforeningene, lokalisert i Legenes hus. Et slikt sekretariat vil først og fremst ha som oppgave å yte hjelp til spesialforeningenes styrer, men vil også bli et samlepunkt med oversikt over de forskjellige spesialforeningers arbeid, med de muligheter for samarbeid som ligger i dette. Det skal heller ikke legges skjul på at Legeforeningen ser et fellessekretariat som et tilbud som kan gjøre spesialforeningene mer uavhengige av utenforstående parter.

Norsk kirurgisk forening har på sitt siste årsmøte besluttet å omorganisere seg og fornye sitt formål til å inneha en paraplyfunksjon for alle spesialforeninger innen de kirurgiske fag. Hensikten er først og fremst å samordne alt arbeid som for eksempel berører spesialistutdanning, hvor de naturlig overlapper hverandre. De legger heller ikke skjul på at de ved å fremtre samlet ønsker å få større innflytelse. Dette initiativet hilses velkommen. Hvis de kirurgiskemiljøer kan samles om ett felles synspunkt i viktige fagpolitiske spørsmål, er det åpenbart at dette synspunkt vil få større innflytelse i Legeforeningen, men det vil også gi Legeforeningens standpunkter større tyngde utad.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 10. mai 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. februar 2026.